

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SE PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oseria garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Oricari nefracțiuni nu se primesc. — Manuscrisul nu se returnează.

N°. 111

Joi, 21 Maiu (2 Iunie).

1887.

Din cauza S-țel serbători de mâne diarnu nu va apăre până Vineri sera.

Brașov, 20 Maiu 1887.

În scrisoarea din Munții apusenii ce am publicat-o ieri, s'a exprimat dorința, ca preoții noștri să aducă la cunoștința alegătorilor români din Munții apusenii hotărârile conferinței naționale din Sibiu, explicându și arătându pericolele de care este încungiuțat.

Este foarte justă această dorință, der ea n'are valoare numai pentru Munți, ci pentru toate părțile locuite de Români; căci decă preoțimea noastră nu va informa poporul despre stăruințele noastre pentru recăștigarea drepturilor și a libertății naționale, despre hotărârile reprezentanței alegătorilor români, cum se putem mai bine elupta aceste drepturi și această libertate, cine se-lu informeze?

Intr'adeveru, preoții noștri stau ađi înaintea alternativei că: s'eu mergu cu națiunea română, s'eu mergu în contra ei. Decă mergu cu națiunea română, — și credem că altfelu nici nu se pôte — ei trebuie să-și îndeplinescă înainte de toate datoria de Români.

În privința acēsta găsimu cu cale să reîmprospetăm în memoria cetitorilor noștri cele ce le-am scrisu în ajunul alegerilor dietale din 1881 sub titlul: „Preoțimea noastră și alegerile“ („Gaz. Trans.“ Nr. 65 din 1881.) De atunci și până ađi situațiunea noastră s'a schimbatu numai spre mai rău: preoții noștri au avut să sufere cele mai mari terorizări și violențări, chiar și în biserică, fiindu în parte degradați până la rușinatorul rol de agenți guvernamentali; și acum cine scie ce li se voru mai cere și acelor preoți, cari uitându-și de datoria loru cătră biserică, s'au umilitu a primi ajutorul de stat din mâinile guvernului?

Și cine se fi pricinuitu aceste năpăstii, decă nu însesii păcatele din trecut ale preoțimei noastre, care nu s'a alipitu strinsu de popor, de unde isvorēse totă țaria ei, ci a încercatu să caute razimū la puternicii țilei? Etă, acum vedem cu toții rōdele acestei purtări!

Der se lăsăm se urmeze admoniările noastre din 1881, ce cu inimă sinceră românescă le adresăm din nou preoțimei noastre:

„Privirile tuturor Românilor binesimțitori din aceste țeri sunt ațintite în momentele de față asupra preoțimei române. Fia-care își dice, că acolo, unde alegătorii români se voru purta față de alegerile dietale cu demnitate, cu conștiință de sine și de datoriile lor naționale, onōrea cea mai mare va fi a preoțimei; er acolo, unde voru rēțaci pe cărări întunecōse și periculoșe intereselor și esistenței lor proprie, vina și rușinea va fi asemenea în cea mai mare parte a preoțimei. Causa este invederată. Preoțimea este la noi factorul, care prin contactul strinsu, ce-lu are cu poporul, eserează și astăđi cea mai mare influință asupra lui. „Spune-mi, cum este preotul și-ți voi spune, cum este satul.“ Și în adevēru, că în casurile cele mai multe, prosperarea morală și materială a comunelor depinde mare parte dela zelul și înțelepciunea preoțimei, care stă în fruntea lor.

Controrilor noștri nu le-a rēmasu ascunsă marea importanță ce-o are, cu deosebire pentru poporul român, atitudinea preoțimei. Nu s'a pututu, ca acea sistemă nenorocită, care face zadarnice sfortări de a nimici naționalitatea română, să nu-și vire acul s'eu veninosu și între preoțimea noastră. Nu este mijlocu de terorizare și de seducțiune, ce nu s'ar întrebuița, pentru ca preoții români să fiă înstrăinați de popor și de interesele lui naționale. Din nenorocire încercările sinistre de felulu acesta nu rēmanu în totdeauna fără rezultat. Și preoții sunt omenii

ca și omenii supuși pasiunilor și intereselor lumesci. De aceea nu e mirare, decă se găsescu între ei și caractere slabe, cari nu potu resista seducțiunii. Este însă datoria celor buni, celor firmi în caracteru, celor pētrunși de importanța santei lor misiuni, să combată rēlul, unde ilu vedu și să ferescă ca statul preoțesc să nu sufere scādere prin apostoli falși și profeți mincinoși, cari nu vestescu evangeliul dreptății, ci împingū pe popor în brațele forței brutale.

Și acēsta se și întēplă pretudineni, unde preoțimea noastră este condus de spiritul adevēratu alu iubirei de popor și alu abnegarei pentru binele și fericirea lui, pretutindeni, unde arhieriei, cari stau în fruntea dieceselor, premergū cu esemplu bunu și nu lasă, ca ei însiși să devină o jucăria în mâna forței, care, după natura ei, nu numai, că nu lecuiesce, ci spintecă și agraveză încă și mai multu ranele poporului însetatu de dreptate.

...Nu este pentru prima oară, că omenii dela guvern pretindū dela Episcopii români, ca să se facă slugile intereselor lor, complicitii planurilor lor în defavorul poporului. Acēsta o pretindeau ocārmuitorii țerei dela arhieriei noștri s. e. și la 1861. Și ce respunsu credeți că au primitu?

Metropolitul Șuluțu scrisu cătră cancelaru și cătră guvernatoru: „Intr'aceea eu sunt datoru „a declara cu sinceritate de cetățenu alu acēleia-și patrie, că eu am și cătră națiunea mea „datorințe imperative fundate pe legi dumnezeesci și omenesce, prin urmare eu niciodatā nu voi „pote și nu imi este permis a întrebuița inriurința mea arhierescă morală în contra conștiinței și convicțiunii mele, spre violarea intereselor națiunii mele s'eu spre micșorarea drepturilor și apēsarea năsuințelor ei celor drepte și constituționale.“

Celalaltu arhieriu de atunci, Șaguna, apērându preoțimea română în contra atacurilor comitelui națiunii săsesce dice, că constituțiunea chiamă pe toți fii patriei, prin urmare și pe preoțime la lupta constituțională, că nimenea n'are dreptu a pretinde dela preoții români ca să-și neglige acēsta datoria și că densul „va „combate și nimici orice învinuiri nedrepte ce s'ar „ridica asupra preoțimei sale și a națunilor române.“

Etă unu sublimu esemplu, etă icōna la care trebuie să privescă cu pietate preoții noștri...

Unde am sta noi astăđi decă toți arhieriei și preoții noștri și aru împlini cu scumpătate sacrele lor datorii cătră națiunea română! Cine s'ar mai teme atunci de uneltirile inimice? Cine ar mai cuteza să vatame și să insulte bravul nostru popor?

Der viu e Domnul și credința noastră în viitoru e tare ca stānca de granit. Preoțimea noastră nu s'a depărtatu de popor, ea, a căreia inimă nobilă a bătutu în totdeuna atātu de fierbinte pentru elu, ilu va ocroti și de aci încolo.

Preoți români! Umbrele marilor vostri antecesorii privescū astăđi la voi. Faceți ceea ce vē dictēză datoria națională în aceste grave momente, dați mâna toți cu luptătorii pentru drepturile națiunii noastre și fiți convinși că atunci victoria cauzei noastre naționale va fi sigură!“

Regularea apelor și colonizarea în Bănat.

„Luminătorul“ de Sâmbătă 16 (28) Maiu a. c. se ocupă în articolul primu de procederea și măsurile stăpânirei unguresce, care și-a pus în capu să nimicescă poporul român din Bănat. Nu 'i destul că e adus la sapă de lemn prin lăcomia flămândilor și setoșilor prin foc și feru, prin apă și vēntu, der fie-care întreprindere, fie care mișcare, cu fie-ce ocaziune, se pare

că nu e întemeiată pe altă basă, decât pe principiul „patrioticu“: „had pusztuljon az oláh!“ (lasă se se pustiască valahul). Apoi continuă ast-felū:

„Regularea apelor!“ Acēsta nefericită întreprindere țintesce veditu la scopul de regulare prin pustiire și distrugere..... pentru populațiunea din Bănat, în deosebire pentru cea română, carea e aședată mai pretutindenea lângă riuri. Despre acēsta nefericită instituțiune se pôte susține cu totă positivitaea și firmitatea, că decă Tătarii, Turcii, lăcustele și ciumele din vremile vechi nu au pututu devasta acēsta țera, n'au pututu stērpī pe poporul românesc din Bănat, atunci ea de sigur va devasta și stērpī — decă cestiunea ei nu se va regula — țera și poporul din ea!“

„Pentru că prin regularea și pentru „regularea“ apelor s'a impus d'oparte poporului dări mari și considerabile, dări permanente și de 2—3 ori mai mari ca cele de contribuțiune directă, dări de decel de milioane anuale, pe care nu le suportă țera întregă, ci numai acelu popor nenorocit, carele se află între riuri și pe lângă ape. Er pentru aceste dări mari și grele, contribuabilii nu numai că nu sunt scutiți, ci sunt espusi la sigură și teribilă esundare, la sigure și permanente vecsațiuni, cari în fie-care an se repetēză celu puțin o dată. Poporul plătesce și contribuie ca să se susțină o droiă de funcționari; când vin apele, atunci er poporul trebuie să alerge la „dolme“, unde lucră țiuva noptea sēptēmāni întregi, flămēndu, udū, setosū și inghițatū de frigū, lucră fără plată și la urma urmelor totu poporul contribuabil are să indure și urmările desastroșe ale esundării!“

„Și pentru toate acestea poporului nu i se dă nici o despăgubire, nici o ușurare. Er alții abia așteptă ca apa să rupă dolmele; acestia cu bucuria și insetare așteptă acēstu „seson“, căci se deschide lucru pentru dēnșii, ei capēta plăți bune, diurne bune, căștigă mii, decel de mii, din sudōrea celor esundați! Și acēsta calamitate este permanentă și statornică! Până când ore?...“

„Și cu toate acestea, când se apropiă secerișul, nicăiri nu bubue dobele esecutiōnale așa de desū, ca „în aceste părți mănōse ale țerii“. Și nicăiri nu e atātu de urcată, multă și grea contribuțiunea de stat etc. ca în aceste părți!“

„Nici unde nu se trimitu și incuibă atatea colonii de veneti ca în aceste părți, anumitu însă în cercul Rēcașului și spre Lugoșu, unde elementul român este mai compactu der mai este restrānsu și mărginitu în proprietăți. Între comune române care numēra dela 2—4000 de suflete, der nu au în totu hotarul lorū nici câte 1000 de jugere de pământu, — acolo se aședă și incuibeză din adinsu colonii de străini! Totu în acēstu sensu politicu lucră și societatea de cai ferate, nu s'ar deochia, în părțile muntōse ale Bănatului Cine e așa de orbū, ca să nu vedă scopul și intențiunile acestor lucrări?“ —

„Avisu der Românilor din Bănat! Avisu ca să-și deschidă ochii minții lorū, să vedă și să pricēpă tōte. Avisu acestor Români, că e timpul ca să cuprinđă cu mintea lorū cea întunecată, că ei au o causă comună, au *causa națională*, carea singurā ii pôte salva pe toți, carea singura, ajungēndu la isbēndă, ii va mântui de prăpastia croită, de grōpa ce sistematicu se sapă pe sēma neamului lorū!...“

Sciri militare.

România. — Cetimū în „Revista Armatei“ din București: La 1 Iuliu curentu se voru înființa cele 8 baterii votate prin creditul suplimentar alu ministeriului de resboiu din anul curentu. Aceste baterii voru fi împărțite ast-felū între diferitele regimente de artilerie: La regimentul 5 artilerie, care are actualu numai 5 baterii, se voru înființa 3, ast-felū ca să aibă în totalu 8 baterii; la regimentul 6 artilerie, care are 7 baterii, se va înființa 1; asemenea la regimentul 7 artilerie care are 7 baterii, se va înființa una, er la regimentul 8 artilerie, care are 5 baterii, se voru înființa 3. Ast-felū ca regimintele 5, 6, 7 și 8 de artilerie formāndu artilerie de visionară, să fie compuse în viitoru de câte 8 baterii

formându două diviziune a 4 baterii. Tote aceste baterii vor fi montate și de calibru 87 m/m. Er Regimentele 1, 2, 3 și 4 numite de corp de armată, vor avea deocamdată numai 6 baterii printre cari 4 montate și 2 călărețe, toate avându calibrul 75 m/m.; mai târziu aceste regimente vor fi compuse din 9 baterii. Cele două companii de asediu existente vor rămânea totu la regimentul 2 artilerie până ce se vor forma încă alte două companii formându ast-fel un batalion

SCRILE PILEI.

Sub titlul „Reproșe nimerită unui șovinist“ cetim în „Foia Diecesană“ din Caransebeș: „Alteța Sa imp. și regală Archiducele Albrecht întrebă în Lugosș, cu ocaziunea prezentărilor usitate, pe un comisar financiar în limba germană: câți funcționari ai sub d-ta? Comisariul răspunde în limba maghiară: hetven kettő. La acest răspuns Archiducele îi observă în fața tuturor celor prezenți în limba germană: pentru un șef n'ajunge cunoscința numai a unei limbi“.

Ministrul de agricultură, industrie și comerț a făcut următoarea incunoscințare: „Locuitorii din comunele Sebeșul de sus și de jos, Boița și Porcesci permit, ca vitele cornute de trasă ce pasc dincolo de graniță să și le potă aduce dincăce, spre a-le întrebuința la lucrul câmpului, fără a fi supuse procederei oficiului de contumață, sub următoarele condițiuni: 1) Vitele cornute de trasă destinate a trece granița, respective a pasce dincolo de ea au să se conscrie în fiecare singurată comună separat și câte un exemplar din acesta consemnare să se trimetă directorului oficiului de contumață dela Turnu-roșu, er un alt exemplar din ea să se păstreze la primăria locală. 2) Vitele cornute de dincolo de graniță destinate la lucrul câmpului, precum și mănarea lor din nou la pășune peste graniță are să se arete înainte, resp. imediatu atâtu primăriei locale, câtu și direcțiunei de contumață dela Turnu-roșu. Vitele cornute însă aduse în modul acesta dincăce nu se pot mână mai departe din hotarul comunei. 3) Vitele, care nu sunt animale de trasă, precum și animalele de trasă ce se reintorc în mai mare mulțime după terminarea pășunii sunt supuse prescripțiunilor de contumață. 4) Aceste favoruri au valoare numai din punctu de vedere alu poliției veterinare; relativu la punctul de vedere alu taxelor și timbrelor, comunele interesate au să obțină o asemenea concesiune dela respectiva autoritate financiară.“

Același ministru a adresat tuturor directorilor de contumață, stațiunilor și expositurii de contumață din Brașov — comunicându-se în același timp și municipiilor — următorul emis: „În interesul ușurării comunicațiunei animalelor provădute cu bolete și a produselor brute provenite dela ele permit ca: a) vitele cornute, oile și caprele de aci din țară ce pasc dincolo de graniță și sunt provădute cu bolete, — b) oile și caprele de aci din țară ce au ernat în România și sunt provădute cu bolete să se lase dincăce, până la o altă dispozițiune fără o incuviințare deosebită a mea, der totuș după o carantină de 24 ore. Lăna câștigată dincolo de graniță dela oile boletate aci în țară are să se lase, după procederea regulamentară, peste graniță neimpedată. Lăna de astfel de proveniență însă introdusă din România să se lase pe teritoriul ungar — nu'i vorbă fără o specială permisiune a mea — sub tractare regulamentară și cu marșrută. Despre acesta incunoscințezu

pe d. directoru (conducătoru) pentru orientare cu observarea, că prin această a mea ordinațiune nu se atingă prescripțiunile existente relativu la tractarea oficiului vamal a animalelor și produselor brute din cestiune“.

D-lu Dr. Iosif Gall — după cum se cu plăcere cetește „Telegrafulu Român“ din Sibiu „în foile din capitală“ — este numit membru pe viață în camera magnaților. Așader am fi ajuns și noi timpurile de „rară fericire“ de a ave și din sinul mirenilor noștri un magnat. Acum putem să fim liniștiți, căci tote au să ne mērgă strună. Vivant sequentes! Dora-dora cu timpul se va strecura unul câte unul între magnații țării unguresci, până ce pe nesimțite se vor pomeni Ungurii cu o majoritate de magnați valahi. Atunci credem și noi că o să avem un ministeriu Gall.

In Sighișora s'a ivit pojorul în mod epidemic. Sunt peste 600 bolnavi.

Mai mulți contribuabili Sași din Sibiu, vedend din listele de dare espuse la exactoratul de dare de acolo, că darea de câștig classa a treia, la care sunt puși mai toți industriașii, s'a sporit în măsură însemnată, au adresat un apelu comitetului adunării populare dela 18 Maiu 1881 să ia dispozițiuni d'a se scade darea, deorece nu mai au de unde să plătescă, mai ales că de când cu răsboiul vamal cu România raporturile industriale s'au inrețit în mod esențial.

Linia ferată Orăștia-Simeria fiind restabilită s'a predată circulațiunei și pentru trenurile de persoane.

Ni se scrie din Clușiu în 30 Maiu n. c.: Sâmbătă în 28 Maiu n. s'a încheiat cursul dela Universitatea de aici printr'o festivitate, ce s'a ținut în reduta urbană. Cu această ocaziune s'au împărțit premii la mai mulți studenți, între cari se află și un student român Nestor Simon, jurist de an. IV, care pentru un operat lucrat din dreptul romanu fu premiatu cu cincizeci (50) fl. v. a. Acesta a studiat la gimnasiulu din Năsăud și amă dori ca și alții în anii viitori dela alte gimnasii să emuleze pre la facultățile universitare unguresci, de cumva își urmēză studiile la acestea“.

Dr. Iustin Colbasi, medicu sublocotenent în rezervă la regim. 64 de inf., e numit medicu locotenent în serviciul activ alu armatei la spitalulu garnisoni din Graț. Simeon Ciuca, preot gr. or. alu archidiecesei Ardealului, Aurel Urzică, preot gr. cat. alu archidiecesei Albei Iulie și Făgărașului și Iulian Ancean, preot gr. cat. alu diecesei Gherlei, sunt numiți capelanii militari cl. II în rezervă. Aron Lupeanu, accesist comptabilu la construcțiunei militare în direcțiunea geniuului din Przemysl, e transferat la direcțiunea geniuului din Sibiu.

Membru reprezentățiunei comitatului Brașov sunt convocați la adunarea generală ad hoc, care se va ține în 6 Iunie 1887 la 10 ore antemeridiane în casele magistratului orașenescu Adunarea comitetului permanent se va ține în locul îndatinat în aceeași zi la 9 ore înainte de amiază. Unicul obiect al adunării generale este: Publicarea rescriptului Majestăței Sale emanat în scopul convocării dietei viitoare pre 1887—1892 și dispozițiunile de făcutu pre basa aceluia.

Sâmbăta trecută s'a serbatu casătoria d-lui Fritz de Remenyik cu d-șora Mela Göt, nepoța d lui primaru în pensiune Iohann Göt.

Cetim în „Cooperatorulu“ din Bucurșel: „Comisarulu nostru reprezentant alu expozițiunilor cooperative ni-a făcutu cunoscutu că din Sabac, în Serbia, mai mulți industriași s'au decis a participa la Expozițiunea noastră din Craiova. Același comisar ne informă că peste curend se vor înscrie spre a participa la această expozițiune și industriași din Macedonia și Albania“.

Lugosș, în 21 Maiu 1887.

Națiunea română totdeuna a fostu credincioasă tronului habsburgic și patriei, așa că pote servi de modelu la ori și care națiune. Acesta o a documentat totdeuna de câte ori a cerut necesitatea; documentu despre acesta sunt câmpiile de bătălie, pre unde fii ei și-au versat sângele lor, luptându-se cu eroismu contra inamicilor Tronului și ai patriei.

Și istoria nu e în stare, ca să producă baremi un punctu negru în viața națiunei române, ci din contră, ea a fostu totdeuna fulcerulu și columna cea tare a Tronului împărătescu, oricând a fostu acesta atacat de inimiză.

Nățiunea română și a documentat fidelitatea, alipirea și iubirea sa cătră familia domnitoare și în 14 Maiu 1887 cu ocaziunea, când orașulu nostru Lugosș a fostu norocos a primi în sinul său pre un merabru alu familiei împărătesci, strălucit, distins și încoronat cu lauri de victorie de pe câmpulu de bătălie, pe Alteța Sa Archiducele Albrecht, erolu dela Custozza.

Alteța Sa, în 14 Maiu 1887, însoțit de locot. Feldmaresal Dr. Beck, de adjutantele său maiorulu Br. de Malowecz, și alți oficeri dela statulu maioru, pe la 7 ore d. a. în bubulu a 72 salve de tunuri, cu trăsura dela Soborșin preste Făgetu, a ajunsu deplin sênătosu la Lugosș, unde a descinsu la baracele situate între orașulu Lugosș și între viile Lugosșului.

Călătoria Alteței Sale dela Soborșin cu trăsura până la Lugosș a fostu un adevărat triumf; căci Alteța Sa în tote comunele, prin cari a trecut, începnd dela Soborșin până la Lugosș, a fostu din partea inteligenței și a poporului țeranu întâmpinat cu o nespūsă însulețire și iubire, așteptându-lu poporul țeranu în tote comunele, îmbrăcat în vestiminte de sêrbătore, ca să-l vedă și să-i ureze mulți an.

La barace l'au așteptat pe Alteța Sa toți generalii din corpulu militar alu 7-lea, dimpreună cu ministrulu de honveți generalulu Fejervary, în număr 14 generali; clerulu gr. cat. cu episcopulu Mihali în frunte, clerulu romano-catolic. gr. oriental, celu luteran, și Evreii cu Rabinulu lor, funcționarii de tote categoriile, profesorii cu totă inteligența orașului. Era afară de ambitulu baracelor, de-alungulu drumulu de țară, o imensă mulțime de popor îmbrăcatu sêrbătore. Compania de onore, generalii, clerulu diverselor confesiuni, oficialii și totă inteligența, cari se aflau în ambitulu său teritorulu baracelor, erau postați în șiruri lungi dela pórta de triumf a baracelor până la cortelulu Alteței Sale.

Alteța Sa a ținut o revistă peste șirele cele lungi, începnd dela compania de onore, până în capet, schimbându cu fâ-care câte-va cuvinte, cu cea mai mare afabilitate; după aceea a defilat pe dinaintea Alteței Sale compania de onore. În fine fiindu timpul forte înaintat și începndu a se întuneca, Alteța Sa a descinsu în cortelulu său, pregătit în pavilionulu oficerilor, unde totu dormitorulu Alteței Sale a fostu decorat cu manufacturi naționale române, precum plafonulu, pavimentulu și pârții, precum și mobilele aflătore în dormitoriu, ca să vedă Alteța Sa, că se află în mijloculu Românilor. Totu în acest pavilionu au fostu încortelați toți generalii și oficerii din Statulu maioru, cari însoțiau pe Alteța Sa.

În 15 Maiu, Duminecă, Alteța Sa a ascultat liturghia; era la 1 ora d. a. a datu un prându strălucit în barace, la care prându, afară de personalulu său și generalii din corpulu militar alu 7-lea, și mai mulți oi-

FOILETONU.

Poesii populare

de pe lângă Oltu, culese de I. Georgescu.

Mari'su ierbile pe ritu,
Vine vremea de cositu,
D'am visat eu astă nopte
Că cōsa nu oi mai bate.
Sêracile rîturile
Sê mē vedu cu cōsa 'n ele,
Sera la mândrele mele.
Sêracile mândrele
Cum le-am uitat numele
De când nu'su cu dēsele.
Tragem'ași cu doru la ele
Sê le vedu de frumușele.

Sufia vintulu erba pică
Dorul mândrei rēu mē strică,
Sufia vintulu erba creșce
Dorul mândrei mē topesce.

Mēi badiță dela Greci
Vin' cu luntrea de mē treci
Dér griji ca sē nu mē neci
Că n'ai bani sē mē plătesci;
Nici n'ai cēră sē mē faci scară,
Sē mai esu din Oltu afară,
Sē mē duc la Dumneșeu

Sē mai vedu pe badea meu.
Badea meu e 'n Bucuresci,
Culege la florî domnesci,
Sē le pună 'n pālăria,
Sē mi-le trimită mie,
Pre șuerulu vântului,
Pre fața pământului.

Așa-mi vine câte-odată,
Sē mē suiu la munți cu pētră,
Sē-mi facu ochișorii rōtă
În scurtu timp prin lumea totă.
Așa-mi vine uneori
Sā mē suiu la munți cu florî,
Diminēța în diuori,
Pe la răsăritu de sorî.

Cātu trăsesc sē nu iubesc
Diacu în haine nemțesci,
Că te face de 'lu iubesci,
Când ilu cauți nu'lu găsesci;
Că diacu-i piele rea
Și nu scie legea mea,
Mancă carne Vinerea,
Vinerea și Mercurea.
Te iubesc na te ia;
Dér te 'nșelă c'o năframă
Și te scote peste vamă.

Când imi vine badiu 'n gându
Esu la pōrtă și mē uitu,

Mē totu uitu în sus și 'n josu
Și nu vedu un om frumosu
Nici 'n față nici în dosu
Pe cum badiulu meu a fostu.

Peste dealu, peste Oltețu
Răsărit'au nuculeți,
Nucii-su mari, frunza li e rară
S'adună cucii din țară.
Susu în vērful nucului
Cântă puilul cucului
Neteșindu-și penele
Ca mândra sprincenele,
Neteșindu și pene multe
Ca mândra pērul pe frunte.

Pe Murășu, pe Tērnăviță
Sē preumbl-o copiliță
Cu mână albe 'n busunarū,
Cu ochi negri sub umbrarū.
Strigă luna lângă sōre:
Grăbesce copilă tare,
Că vine Murășulu mare.
— „Las' sē vie, sē mē măie.
Că n'am tată sē mē ție,
Nici mamă sē mē mângăie.

Dōmne Dōmne, rēu se cade
La fată de om sêracu
Cu struțuri de tērgu pe capu.

De ar fi o greutate
Da le-ar vinde pe bucate.

De s'ar lua căți se țucă
N'ar mai fi simburî în nucă,
Dér sē iau căți nu se vedu
Și simburu este bogatū,

Decātu în țară streină
Cu pită albă la mână,
Mai bine în satulu meu
Cu mālaiulu câtu de rēu.

Ne iubim bade de-unu anu
Nu-i carne pe noi de-unu banu,
Ne-am lua, nu ne putem,
Ne-am lăsa, nu ne'ndurăm;
Ne-am iubi și ni-i pecatū,
Ne-am lăsa și ni-i bânatū.

Supēratu ca mine nu-i,
Nu potu merge 'n tērgu sē spuiu
Nici alungu drumulu,
Că și drumu-i supēratu,
De multe carē-i căcatu,
Și de gōle și de pline
De pe cele țeri străine,
Și de pline și de rase
De pe cele țeri rēmase.

ceri din garnisona de aici, au fost invitată ilustritatea Sa episcopul de aici Mihali, vice-comitele comitatensu și președintele tribunalului, precum și preoții primari dela confesiunile din locu.

Apoi Lună, Marți și Mercuri, Alteța Sa, însoțit de toți generalii și oficerii dela statul majoru, au făcut excursiuni prin comune, câmpuri și pădurile învecinate cu Lugosul; timpul celu ploiosu a împedecat multu pre Alteța Sa de a face excursiuni și mai depărtate. Era Joi fiind înălțarea Domnului la romano-catolică, Alteța Sa a ascultat liturgia în biserica romano-catolică. Totu Joi în orele postmeridiane a fost hotărât a se ține și o sărbătoare populară la barace, fiind invitat pentru acestu scopu tinerii și tinerile țerance de prin comunele vecine, însă vērșându-se plouă în torente neconținut, așa sărbătorea acesta a rămasu.

Era Vineri, curgend plouă continuu, Alteța Sa n'a putut face excursiunile dorite, când apoi Vineri sera pe la 9 ore Alteța Sa a plecatu cătră Timișora. Sera, când a plecatu Alteța Sa din cortelul său dela barace cătră gara călei ferate, poporul dela barace până la gara, călei ferate, a formatu de ambele părți ale drumului unu spalieru frumosu. Și așa Alteța Sa plinu de bucuria prin orașul frumosu iluminatu, a mersu în triumfu până la gară, unde ajungend la 8¹/₂ ore, acolo a discutat despre diverse obiecte cu toți cari se allau în sala de așteptare, cu cea mai mare afabilitate; era de pre fața Alteței Sale se vedea deplina mulțămire pentru primirea cu care a fost surprinsu. Intr'aceea clopoțelul dand semnalul de plecare, Alteța Sa s'a despărțit de noi cu cuvintele: „Auf wiedersehen, meine Herren!“ — Dumnezeu porțe lă în pace pre Alteța Sa Archiducele Albrecht, care prin purtarea Sa cea afabilă și blândă a lăsat neșterse simpatii.

Cato.

Inundări.

Cetim în „Foia Diecesană“ din Caransebeș.

În luna trecută sosl dela protopresbiteriatul Ciacovei următorul telegram:

Preșfintitului domn Episcopu Ioan Popasu Caransebeș.

Apa Timișu a înecat comunele Cebza, Petromanu, Macedonia. Mii de omeni sub cerul liber. Preoții și învățătorii au părăsit comunele. Catastrofa teribilă. Dați le ajutore, căci moru de fome.

Miulescu, protopresbiteru

Preșfintitul Episcopu a dispus momentanu trimiteria unui ajutoru de 300 fl. pentru de a-i împărți la cei mai lipsiți nenorociți inundați din amintitele 3 comune. Der ce este acestu cu totul neînsemnatu ajutoru față cu miseria adencă și numărul nenorociților? Apelăm și noi la toți creștini binesimțitori pentru daruri benevole grabnice pentru ajutorarea momentană a acestor nefericiți cercați de o sorte amară acum a doua oră. Atătu consistorul diecesan, pe cătu suntem informați, cătu și redacțiunea acestei foi primesce bucuros oferte pentru amintii nenorociți și cuitand publice în toie primirea, îi va trimite momentanu la locul destinațiunii lor.

Lista de subscripțiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardealu nenorocite prin incendiu și inundare.

Au mai încursu:

Dela d-lu Antoniu Mocsonyi în Werpelet, din partea d-sale 25 fl.,
er din partea soției d-sale 10 fl.;
în totalu 35 fl.
Dela d. Ioan Pinciu din Micăsasa 3 fl.
Suma 38 fl.

Adăugend la acesta suma din nr.

110 alu „Gaz. Trans.“ 760 franci și 119 fl. 43 cr.
(Va urma). Totalu 760 franci, 157 fl. 43 cr.

Le mulțumim generoșilor contribuitori în numele nenorociților, dorind ca nobilul loru esemplu să afe imitatori pretutindenea.

Deva, 26 Maiu 1887.

Stimate D-le Redactoru! Congregațiunea dela 23 24 Maiu a. c. ne-a convinsu de nou, că și Maghiarii s'au săturat până dincolo de constituționalismul falsu de astăzi. — Din cinc șese sute de reprezentanți, abia au participat 40—50 de inși, a doua zi au fost și mai puțin.

Se vede, că inși cei ce au stăruit să fi aleși, fără ca să merite locul ce-lu ocupă, s'au convinsu, că și în congregațiune luptele sunt deșerte, că totu numai aceea se întâmplă, ce vreu cei de sus, deci își caută fiecare după năcasurile sale, sciind înainte, că și de ar vôi, nu pôte face nici unu bine.

Obiectele se pertracteză în fugă mare și se decidu de comunu așa precum se propune din comisiunea permanentă, și acolo se înțelege, că se facu propunerile, precum se așteptă de sus.

Astfelu congregațiunile nu mai au nici o atracțiune și totu ce trece prin desbatere, se face numai din formalitate.

Etă pentru ce nu se mai pot face raporturi detaliate despre desbaterile din congregațiune și etă pentru ce și membrii congregațiunii preferu a-și căuta de năcasurile ținice.

Inceputul și finea congregațiunii, cu tote aceste, merită încâtva atențiunea publică. — În vorbirea de deschidere, comitele supremu a aflatu cu căte a atinge și abstinența Românilor, dicend că îi pare rău, cumcă o mare parte din locuitorii comitatului, față cu alegerile de deputați, s'a pus în rezervă.

Diplomaticul comite însu a sciutu să relacă motivele aceleia, — cătu despre „părerea de rău“, noi nu o putem privi ca sinceră, căci atunci fiul D-sale și alții ca fiul D-sale cu greu aru putu ajunge așa de ușor — legislatoru.

Finea congregațiunii a devenit interesantă prin unu incidentu neașteptat. Înainte de încheiere cu căteva obiecte a urmatu, și respective ar fi fostu să urmeze propunerea avocatului Emericu Hollaki, relativă la abuzurile, ce se comitu la alegeri peste totu, și l noi în comitatu în specialu.

Emericu Hollaki, candidatul partidei moderate din cercul electoralu Deva și Huniadoră, în comisiunea permanentă, arătand și descriind cu amărăciune căte abuzuri și ilegalități se facu la alegerile de deputați, în deosebii, că însuși organele administrațiunii, ba și ale justiției s'au pus a face pe corteși, că nesfiala a ajunsu cele mai extreme hotare, încatu ați atătu alegătorii, cătu și candidații sunt espuși la cele mai nepomenite tentațiuni și așa mai departe a propusu, să se facu o representațiune la ministru, ca elu să curme abuzurile.

Se înțelege, că acestu propunere, îndreptată trai vērtoșu contra comitelui și a partidei guvernamentale, a făcutu mare svonu, și a amăritu pe mulți căți au fostu atinși prin ea.

Ce se veți însu?

În intervalul dela facerea propuneri din cestiune și până la adunarea generală, propunetoriul s'a pus la tocmelă cu partida guvernului și după cum se vorbesce — a făcutu unu pactu, în urma căruia s'a retrasu dela candidatură și de aici și din Huniadoră, lăsand terenul pentru candidații guvernului.

Astfelu în ziua când era să se pertracteze propunerea, s'a scrisu pactul, er' propunetoriul nu s'a dusu ca să-și afera propunerea, ci a cerutu în scrisu, ca „cu acestu ocaziune“ să nu se ia în desbatere, — deci referintele a trebuit să refereze ce s'a alesu de propunerea făcută și să propună, a se pune la archivu.

Ei, der povestea nu se gată aci. Președintele tribunalului regescu Dr. Franciscu Solyom Fekete, afland că propunetoriul nu și-a revocat propunerea de totu, în termini aspri a cerutu, ca propunerea să se transpună fișcalatului regescu și respective judelei incuientu, pentru că propunerea afirmativu ar vătama corporațiunea, în fruntea căreia se află elu, dreptu ce elu nu pôte se suferi ca acele calumnii și suspiciuni să trecă nepe-depsite.

După ore-cari reflesiuni, ce dovedeau sfiala și perplesitatea produsă, propunerea s'a decisu a se pune la archivu.

Er' lumea din afară se întrebă, cum se potrivește acestu retrage cu propunerea făcută în comisiunea permanentă, cu expectările contra stării de ați, accentuate cu alăta focu cu ocaziunea candidarei, și cum cu promisiunile date celor ce l'au candidat?

Cătu privesce supărarea șefului justiției, e numai o comedie, d'apoi că până la „atacul“ din urmă, cine a fostu mai fidelu sprijinitoru (e dreptu în ascunsu) alu propunetoriului?

Apoi în lunile trecute, cine a fostu primul subscriberu pe convocatoriul partidei liberale? Și cine a făcutu prima propunere, că cum să se organizeze partida guvernului? Este ridicul și dovedesce puțină pudore publică, cându te faci cățutu de pe lopată, pe când și vrabiile îți ciripescu faptele.

Partea tristă a lucrului este, că tote aceste și alte asemenea se pot face sub ochii noștri, și ziua resplatei pare a veni prea încetu.

Sermane popor romănu din comitatul Huniadoră, care și de și contribui atăta banu și sânge, pe ce mână ai ajunsu, cine au să-ți croască sôrtea!

P—u.

Două obiecte vechi de ceramica*)

Cu ocaziunea lucrărilor de terasamentu pentru drumul de fieru Bărlad-Vaslui, s'au găsit mai multe obiecte vechi.

Două din aceste se află acum în museul gimnasiului realu și suntu foarte curioșe, mai cu sémă primul prin forma și prin bas-reliefulu ce represintă. Forma

*) Donate gimnasiului realu de d. ingineru Iules Zanne.

D. Aramă din Huși ne înscințeză că de curend s'ar fi aflat în săpăturile dela Stălinesci unu ciocan de pētră, a căruu întrecuțare ne-ar duce în epoca preistorică; er în carierele de pētră din dealul Stoestilor s'ar fi aflat copaci petrificați. Studiarea lor ar fi de folosu pentru cunoștința geologică a solului nostru. — „România liberă“.

primitivă a acestui obiectu a fostu pătrată, avend fiă-care lature mărimea de m. 0,2, grosimea cu pervasul este de m. 001. Materialul din care este făcutu, este argilă foarte bine frământată și arsă.

În totalu a avut forma unui tablou seu mai bine a unei icone și destinațiunea să pare să fi fostu religioșă judecand după basreliefulu ce represintă, căci pe suprafața este reprezentat unu călărețu, de m. 0.08 bustul și capul stănd dreptu și foarte aprupe de capul animalului. Posa de călătorie este foarte ciudată; căci corpul, în locu să fiă profilu, este dreptu cu mânilor visible în tōrtă. Mărimea calului, de și prin formă se asemănă mai multu cu o căprioră, este de m. 01; grosimea la mijlocu este de m. 0.02, gâtul însu pare a fi fostu mai mare, capul este ruptu și rămâne numai m. 0.04. Picioarele calului foarte subțiri în comparați cu corpul, fiecare lungu de m. 0.06. Calul este reprezentat fugind. Tabloulu în totalu este lămurit lucratu. Ce să fiă și de unde ar putea proveni? Deocamdată nu scim.

Alu doilea obiectu este o urnă bine lucrată, smălțuită și împodobită cu desemnuri scrijelate, cu patru tōrte dispuse în modul următoru: două mai susu pe o parte și alte două mai susu pe altă parte; grosimea la mijloc este m. 0.45 la gât m. 0.24; lungimea gâtului m. 0.04, lărgimea fundului m. 0,05. Destinațiunea sa pare să fi fostu pentru trebuințele casnice. Decă proveniența sa este romană, cum credem, atunci prin acesta se probeză că și prin părțile acestea au fostu locuințe romane, în provincia Moesia inferioară, care locuințe paru a fi fostu reslățite pe totu cuprinsul dintre Siretu și Prutu, judecand după deosebitel resturi de obiecte romane găsite precum suntu cele 80 monete romane găsite la moșia d-lui Giușcă, aflătoare acum în museul liceului din Bărlad, descrise și descifrate de d. dr. Schuhardt.

Mulțămită publică.

În urma reclamei făcute de sinodul nostru parochialu din Arpăcaci și publicată în Nr. 58 alu prețuitului țiaru „Gazeta Transilvaniei“ din anul acesta, venind în comuna noastră locuitorul din Bod, comitatul Brașovului, cu numele Vasile Mireșu, de sub Nr. casei 327, a dăruit pre sema bisericeii noastre din Arpăcaci nou edificat suma de 25 fl. v. a., contribuind astfel la ajungerea scopului, de a ne putea procura iconele necesare aplicabile pre templă.

Dea Dumnezeu, ca acestu faptu nobil să și afe mulți imitatori, eră binevoitorului nostru doratoru îi aducem pe calea acesta sincerile noastre mulțămiri.

Arpăcaci, la 18 Maiu 1887.

În numele comitetului:

Dionisiu Nistoru,
paroch-președ.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

BUDAPESTA, 1 Iuniu. — Fōia oficială publică numirea lui Teleszky în postul de secretaru de stat în ministeriul de justițiă.

PARIS, 1 Iuniu. — Camera a respinsu cu 235 în contra 139 voturi ordinea de și ce esprima neîncredere în noulu ministriu și a primitu la dorința ministrului-președinte actual Rouvier cu 384 contra 156 voturi simpla ordine de și.

PARIS, 1 Iuniu. — Cu ocaziunea festivității militare arangiate în favorea victimelor incendiului dela opera comică, se făcu pe stradă înaintea operei celei mari o demonstrațiune grandioșă pentru generalul Boulanger. Generalul a predat resortul seu urmașului seu și a plecatu din Paris, ca să evite demonstrațiunile din incidentul festivității militare.

BERLINU, 1 Iuniu. — „Germania“ scrie, că între Papa și guvernul italianu s'au început tratări secrete și neoficiale de împăcare.

DIVERSE.

Studente universitare în Rusia. — În anul 1886 au studiat la universitățile din Rusia 779 femei, din cari 243 au fostu înscrise la facultățile filologice, 500 la sciințele fisico-matematice și 36 numai la matematică. După religie 587 erau ortodoxe și 139 israelite. Nemăritate erau 748 și 31 măritate. Cele mai multe erau nobile și în specialu 437 erau fete de ale oficerilor și funcționarilor, 84 de preoți, 125 de comercianți, 117 de burghesii, 10 de săteni, 4 de militari și 2 străine.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potu cumpăra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena din 26 Maiu st. n. 1887.

Table with financial data for Vienna, including items like 'Rentă de aur 5%', 'Rentă de hârtia 5%', and 'Imprumutul căilor ferate ungare'.

Table with financial data for Vienna, including items like 'Bonuri croato-slavone', 'Despăgubire p. dijna de vin', and 'Imprumutul cu premiu ung.'.

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 Maiu st. v. 1887.

Table with financial data for Bucharest, including items like 'Renta română (5%)', 'Renta rom. amort. (5%)', and 'Banca națională a României 500 Lei'.

Cursul pieței Brașov

din 27 Maiu st. n. 1887

Table with financial data for Brașov, including items like 'Bancnote românesce', 'Argint românesc', and 'Napoleon-d'ori'.

Cel mai ieftin izvor

pentru

procurarea de încălțăminte de bărbați, dame și copii de calitatea și formele cele mai solide și fasonele cele mai noue

se află în mare alegere în marele și noul magazin de încălțăminte al lui

I. SABADEANU,

Strada Căldărarilor Nr. 485. (Casa lui I. Sotir.)

Totă acolo se confecționează încălțăminte după măsură cu cea mai mare soliditate, promptitudine și cu prețuri ieftine. — Comande din afară se eșecută prompt, și marfa ce nu convine se schimbă.

Asemenea se află și rufăria de cauciuc.

TARIFA

anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6. Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repetiri se acordă următoarele rabate:

Table showing rebates for repeated advertisements: 3-4 oră (10%), 5-8 oră (15%), 9-11 oră (20%), 12-15 oră (30%), 16-20 oră (40%), Dela 20 de repetiri în sus (50%).

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Large table with train schedules for routes: Predeal-Budapesta, Budapesta-Predeal, Teiuș-Arad-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Arad-Timișoara, Timișoara-Arad, and Petroșeni-Simeria (Piski).

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grăse.